

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Liborii Episcopi, Calculo Laborantium Patroni

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1648

§. IV. Fraternitas Ecclesiarum Cenomanicae & Paderbornensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9573

§.IV. *Fraternitas Ecclesiarum Cenomanica & Paderbornensis.*

18 **S**pectat illud quoque ad S. Liborij honorem, quod inter Ecclesias Paderbornensem ac Cenomanensem sacrum fœdus ictum est perennis amicitia, sub communis Patroni tutelâ, auspicioque, ut utrimque publicarum precum, atque efficacia ad Diuina dona promerenda, qua in omni inest virtutum Christianarum exercitatione, communio esset. Eam tunc à S. Aldrico sancitam societatem, siue, ut vulgò appellant, fraternitatem, ita Paderbornensis historicus indicat c. 5. n. 24. Dehinc inter vtriusque Ecclesiæ, Cenomanicæ videlicet & præfatæ Paderbornensis, congregationes, firmatâ caritate perpetuæ fraternitatis, ad patriam eis redeundi licentiam dedit. Qualis ab exordio per quatuor secula, & ultra, congregatio Paderbornensis extiterit, coniecti ex Gobelini verbis potest, qui cap. 64. de Bernardo IV. Episcopo XXI. qui circa an. 1227. Episcopatum adeptus, 28. annis tenuit, ita scribit: Sub isto Bernardo in Ecclesiâ Paderbornensi adhuc regularis, huc obseruantia regularis inter Canonicos eiusdem Ecclesiæ viguit: & sub eo immutatio facta videtur de regulari obseruantia ad statum Canonicorum secularium. Idem habet in Chronicâ ms. Ecclesiæ Paderbornensis, vbi Bernardum tradit solùm 18. annis sedisse. De eadem fraternitate scriptor Cenomanenses, tradit:

*Fraternitas
inter Canonicos
Paderbornenses*

tunc regulares,

& Cenomanenses,

tradit:

tradit: Sanctæ fraternitatis fœdus inuicem percutiunt, & sub sacro osculo suarum orationum suffragia communicant.

*renouata
an. 1205.*

19. *Sub Bernardo III. Episcopo (qui Ottonis IV. Imp. anno 6. Christi 1203. aut 1204. Bernardo II. successit, rexitq; eam Ecclesiam annis 19. vti idem Gobelinus tradit) Canonici Paderbornenses Cenomanos rogarunt, vt fœdus illud fraternitatis secum olim initum confirmarent, missâ iis Historiâ Translationis S. Liborij, & commemoratis Ecclesiæ suæ initijs, quæ allato isthuc sancti Præsulis corpore constabilia fuerint. Ipsorum epistolam non vidimus: vulgatum nuper, cum S. Liborij Vitâ, Cenomanorum Responsum, hic visum est dare. Ex eo fit manifestum, quibus in rebus sita illa fraternitas esset: nimirum vt feruor mutuæ caritatis de igne sancti Spiritus olim accensus, quotidie conualesceret, flagraret ardentius & ignesceret; vt seruantes inuicem vnitatem Spiritus in vinculo pacis & fraternæ dilectionis, vnâ sanctam communionem, prout fieri posset, & remp. haberent, consilij, auxiliij, substantiæ, voluntatis. Epistola Cenomanensium ita habet:*

de eâ Cenomanensium epistola.

20. Reuerendis in Christo Dominis, suis carissimis Fratribus & amicis, Dei gratiâ, Præposito & Decano & Capitulo maioris Ecclesiæ Paderbornensis, N. Decanus indignus, & Capitulum Cenoman. salutem in Domino, & sinceram cum deuotis orationibus & obsequijs caritatem. Summo Patri Deo, & eius
Vni-

Vnigenito cum Spiritu principali, honor & *monens, Deo*
 gloria & gratiarum actio plenius referatur, *tribuenda*
 cuius Vnigenitus plenus gratiæ & veritatis *incrementa*
 apparuit Matri nostræ Ecclesiæ primitiuæ: & *Ecclesiæ*
 de plenitudine eius, quam fons vitæ in plu-
 rimas deriuauit areolas, qui fueramus prius
 steriles, fœcundati simul nunc tam loco quàm
 animo fideles, accepimus vniuersi. Hoc certè
 nascentis Ecclesiæ rudimenta poscebant, vt
 granum sinapis in arborem magnam surge-
 ret; & fermentum mulieris in tribus farinæ
 satis absconditum nouam conspersionem al-
 tius eleuaret. Sic granum frumenti mortuum
 fœnerauit. Sic Ioseph Ægyptum nobili Israë-
 litarum semine augmentauit. Quando sa-
 pientia Dei humanitus corporata radificauit
 in populo honorificato, & in electis populis
 Christianis mittens radices, vineam suam no-
 uis agricolis tradidit, & non iam labruscas à
 parricidis, sed boues Cypri à fidelibus acce-
 pit custodibus, & ex eis bibit vinum dignum
 Dilecto, labiis & dentibus ruminandum. Ex
 tunc verè vineæ florentes dederunt odorem
 suum. Sed quæ est ista speciosa inter alias, spi-
 rans ad nos odorem suauitatis? Ecce odor
 eius, sicut odor agri pleni, quem benedixit
 Dominus. Quænam, inquam, est ista tam pru-
 dens inter filias, suo tam humilis, nostro tam
 sublimis iudicio? Quomodò tam prudenter
 primordia sua meminit, & singula recolit in-
 crementa? Etiam quando erat paruula &

B

vbera

vbera nondum habens, & cum stillarent montes dulcedinem, & colles fluerent lac & mel, tam diu lactabatur, donec vidit sterilem habitare in domo matrem filiorum lætantes. Sic carissima soror nostra, à primis exorla cunabulis, ordine progreditur: & primò vnitas cordis & animæ in multitudine credentium, & rerum omnium communitas recensetur, quando sub Apostolico duodenario, septenario Leuitico ministrante, illa prior Christiana fraternitas linguâ & manu, alternis panibus, pascabatur. Cuius siquidem de medio caritatis fulgur egrediens, & scintillæ quasi æris candentis, simili zelo plurimas Ecclesias accenderunt: & sic est inter eas insolubilis germanitas confirmata, vt vnanimes passionum & consolationum participes permanerent, siue locali confinio contiguæ, siue spatiosis terrarum tractibus separata.

21. Sic prudentissima soror nostra Paderbornensis Ecclesia, stylo altiloquo & continuato sermone, matris suæ primitiuæ Ecclesiæ statum feliciorum commemorat, vt sororem commoneat, vt corda patrum in filios conuertat; vt, quod consuevit facere, ipsa doceat, quasi vtens voce & vice veræ lucis, quæ illuminat omnem hominem, dicat: Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi vt ardeat? Est reuerà sororis nostræ humilitas multis laudibus prosequenda, quæ suos ita dissimulat titulos, ita à se excelsa abstulit, quæ præco-

*indicant, qd.
Canonicos
Paderbornenses
patris sue conversione
humiliter commemorat,*

Ioan. 1. 9.

Luc. 12. 49.

præconia sua alienis adscribat; & aliena incommoda suis excusat commodis & abnubit, vt illud sibi competeret: Laudet te alienus *Prou. 27. 2.*
 & non os tuum. & alterum non deesset: Iustificata magna similiter & pusillum. Vos reuerà, Patres Paderbornenses, magni estis vno & eodem pignore, nos pusilli. Vos honore nostro Diuinitas dignata est, quo forsitan fuimus nos indigni. Nostro vos estis deaurati *pro corpore*
 thesauro, nos verò, transmigrante ad vos glorioso Confessore nostro & Episcopo Liborio, quasi luce aureâ, sumus forsitan obscurati. *S. Liborij*
 Verumtamen per diuinam gratiam nostræ Cenomanensi Ecclesiæ id solamnis est relictum, vt inclytum Confessorem Liborium & nostrum prædicare semper debeamus & vestrum. In nobis cœpit, sed vos ipse perfecit. Nos sanctificauit in terris, vobis cælestis iam præsidet. Nobis ad tempus est datus, vobis sine tempore destinatus. Nos corporali præsentia destituit: sed vtrisque numquàm deerit dono beneficij spiritualis. Quid igitur faciemus forori nostræ die isto, quando alloquenda est? Summum Patrem, à quo cœpimus, à *Cenomanensibus ac-*
 cum timore & reuerentiâ filiali pariter colaudemus in B. Liborij meritis gloriosis, cuius *cepto,*
 sacratissimum corpus, Cenom. Ecclesiâ concedente, posteaquàm Paderbornensis foror *ad stabili-*
 nostra carissima sibi meruit, spiritualis effecta *mentum*
 est, & Saxonica circa id locorum durities *fidei,*
 emollita. Hiems infidelitatis transijt: imber

persecutionis abiit & recessit: flores virtutum
& miraculorum apparuerunt, & vox turturis
audita est in terrâ illâ: maximè quando vir-
tus mirifica eximij Confessoris astruxit, quid-
quid fides Christiani dogmatis allegauit. Vo-
bis igitur, Paderbornenses, honor iste præci-
pius, & peculiaris gloria consecratur, qui Pa-
trem nostrum tanto celebratis honore, stu-
dio colitis, affectu intimo complectimini, vt
Cant. 3. 4. dicatis: Inueni, quem desiderabat anima mea;
tenui illum, nec dimittam. Cedit etiam ad cu-
gratias egis- mulum laudis vestræ, quòd pro pignore tan-
to, cum vobis plurimas debeamus humiles
gratias, nobis soluitis affectum, propensius
exhibetis & offertis obsequium; nec verbis
ostendi, sed rei executione flagitatis aliquan-
do exhiberi.

22. Epistolaris continentia deinceps, quod
nos valdè audire delectat, annexuit, prosperè
permanere, nec fuisse translata Sedem ve-
stræ Cathedralis Ecclesiæ, de quo rumor le-
uis nobis quæstionem mouerat & conque-
stum. Quo iam vestrâ assertione destructo, au-
ditui nostro dedistis gaudium & lætitiâ in
laudibus Saluatoris. Ad extremum verò quasi
fimbrijs aureis vestræ epistolæ iam ponendis,
acceptabiles & honestæ petitiones vestræ
quòd sint apud Dominum innotescunt. Nihil
enim aliud quàm quod animarum saluti, &
honorì Diuino inferuiat, postulant: intendunt
vt feruor mutuæ caritatis, de igne sancti Spi-
ritus

*ac petiisse
confirmari
fœdus fra-
ternitatis,*

ritus olim accensus, quotidie conualescat, flagret ardentius & ignescat: vt seruantes mutuo vnitatem Spiritus in vinculo pacis & fraternę dilectionis, vnā sanctam communionem, prout fieri poterit, & rem publicā habeamus, consilij, auxiliij, substantiæ, voluntatis. Insuper & epistolā vestrā, cui sicut magistræ & domi- *ac missā hi-*
 nę hęc nostrā humilis ancillatur, & librū ve- *storiā Trās-*
 strum de Trāslatione eximij Liborij, in nostris *lationis*
 memoriter reponamus archiuis. Tertio & vl- *S. Liborij*
 timo instantius & obnixius supplicatis: vt na- *petisse vs-*
 talitium diem magni Patris nostri Liborij & *eum cele-*
 Patroni solenni cantu & cultu celebriter il- *brarent:*
 lustremus.

23. Quibus siquidem postulatis gratissimo & libentissimo concurrentes assensu, gratias etiam vobis subijcimus pleniores, deuotissimo vobis animo respondentes, quod aquæ *quod, gratijs*
 nullæ nostram erga vos poterunt extinguere *vicissim*
 caritatem, nec flumina obruent eam, quam *actis,*
 Deus verus stabiliat supra petram. Vestram verò epistolā, vel sanctissimi libellum Liborij, nulla delebit obliuio, nec oblitterabit antiquitas; sed in domo Domini, & apud nostros posteros permanebūt. Et iustus Liborius, qui *spondent se*
 apud nos floruit, Domino largiente, cultu *facturos,*
 ampliore florebit, & multiplicabitur in domo Domini beatissimi Apostoli Iuliani. Cui scilicet quartus gloriosus successit Liborius, quibus alijs, viris quoque Apostolicis, intermedijs, Thuribio Archipresbytero, & Pauacio

*mittuntq;
Vitam S.
Iuliani,*

*Et rogant ut
Paderbor-
nenses eum
publicè ve-
nerentur,*

Archidiacono, Cenomanensi Cathedræ per ordinem præstitutus. Hic enim Iulianus primus Cenomanorum Apostolus, velut Abraham Patriarcha, pater sequentium Præsulû & Cenomanensium gentium in Christo, quadam functus auctoritate Apostolicâ, vsque in hodiernum diem exitit & existit missus, comitantibus illis, à B. Clemente Petri Apostoli successore. Vnde fraternitati vestræ humiliter supplicat Cenomanensis Ecclesia, soror vestra, quatenus librum de vitâ ipsius eleganter exaratum, reuerenter & memoriter apud vos in perpetuum habeatis; & Apostoli nostri beatissimi Iuliani natalitium diem, sexto Kalendas Februarij, solenniter celebretis: vt qui clarus signis & miraculis regno Franciæ suffragatur, suæ quodammodò Paderbornensi Ecclesiæ & populis Saxonix (sicut per ipsum & propter ipsum facere magna potes est Dominus) abundantius suffragetur. Nosque & vos, suffulti tantis intercessoribus vtrique Ecclesiæ combinatis, Diuino munere geminato eorum suffragio, vtramque stolam possimus facilius à Domino consequi in tempore retributionis, Amen. Valete in Domino, & manete in dilectione nostrâ. Data anno Domini millesimo ducentesimo quinto, pridie Kalendas Octobris.

24. *Hactenus epistola. Regebat tunc Cenomanicam Ecclesiam Hamelinus Episcopus, qui imminentis belli ac direptionis metu, anno 1201.*

corpus

corpus S. Iuliani Episcopi Castellum-Dunum
 transtulit, validam urbem & operibus & situ edito,
 vt nomen ipsum indicat: nam (vt ad 1. Februarij
 monuimus, antea à Duchefnio, Catellio alijsq;
 obseruatum) quarumcumq; vrbiu nominibus Du-
 num vox addita, quod montem sonat aut collem, ea
 alto loco posita fuerunt. Hamelinus porrò biennio
 post, sopitis iam tumultibus, Cenomanos venera-
 bile depositum reuexit, solenni pompâ, multis mira-
 culis decoratâ, vt auctor est Antonius Coruasse- *recens mi-*
 rius. Ideò fortassis Canonici Cenomanenses *raculis illu-*
 biennio post, recenti adhuc memoriâ, illius publicam *stratum;*
 venerationem suasere Paderbornensibus.

25. Excitati hac adhortatione, fraternitatîq;
 fiducia Paderbornenses, post annos octo & tri-
 ginta aliquas ipsius quoque S. Iuliani reliquias pe-
 tere ausi, alijs sepè negatas, à B. Gaufrido II. Episc.
 (de quo III. Augusti agemus) & Capitulo Ce-
 nomanensi obtinuere. propter eam, quam diximus,
 fraternitatem, ita testantibus Cenomanis in
 epistolâ, quam 27. Ianuarij ad Vitam S. Iuliani *cuius postea*
 publicauimus: Nec tamen, inquit, alienari du- *is misere re-*
 cimus, quod per venerabilem virum, Domi- *liquias;*
 num videlicet Suederum Canonicum ve-
 strum & fratrem nostrum, de supradictis re-
 liquijs vestræ mittimus Ecclesiæ, quam pro-
 priam reputamus. Meminere in eadem epistolâ
 sapius illius antiquæ fraternitatis: Eò quòd vos,
 inquit, Societatis nostræ nō immemores nos
 per litteras & nuntium visitastis. ac deinde: ve-
 stræ namque & nostræ Ecclesiæ fraternitatis

24 VITA S. LIBORII PATRONI
vnitatem, quam deuotis brachijs amplexa-
mur, desiderio desideramus perpetuo, mu-
tuoque ac irrefragabiliter obseruari.

*similem in-
eunt socie-
tatem cum
Andega-
uensibus
an. 1256.*

26. *Eiusdem societatis meminit vetus Regi-
strum Ecclesie Cenomanensis, in quo hæc ha-
bentur:* Initum est fœdus, seu societas, inter
Cenomanensem & Andegauensem Eccle-
sias, Theobaldo Luxemburgio Episcopo Ce-
nomanensi, Sixto IV. Pontifice Maximo, Fri-
derico III. Austrio Imperatore Romano, &
Ludouico XI. Francorum Rege: vt patet ex
litteris de die decimâ tertiâ mensis Aprilis
post Pascha, anno Domini millesimo qua-
dringentesimo secundo. Quæ quidem socie-
tas inter easdem Ecclesias iam antè inita fue-
rat, vt videre est in antiquis diplomatibus,
quæ habentur in libro albo, anno scilicet Do-
mini 1256. Similis societas est cum Ecclesiâ
Patrobrunensi in Saxonîâ, quam inierunt
DD. Aldricus Cenomanensis & Baduradus
Patrobrunensis Episcopi anno Domini 836.
Ludouico Pio Imp.

*ac renouant
an. 1472.* 27. *Hæc ibi. Apographum ad nos missum habe-
bat, litteras de eâ cum Andegauenibus societa-
te exaratas fuisse anno millesimo quadringen-
tesimo secundo, quod cum ceteris non congruit:
restituendum millesimo quadringentesimo se-
ptuagesimo secundo. Nam Sixtus IV. an. 1471.
9. Aug Pontifex creatus est, anno Friderici III.
32. Ludouici XI. Gallie Regis 11. Theobaldus
anno circiter 1468. factus Episcopus, obiit Kalen-
dis*

dis Septembris an. 1477. Erat tunc Andega-
uentis Episcopus, cùm illa renouata societas est,
Ioannes de Bellâ-valle, vt videre est apud Clau-
dium Robertum. Cùm verò primùm facta fuit
an. 1256. Ecclesiam Cenomanensem post B.
Gaufredum gubernabat Guilielmus Rolan-
dus; Michaël Auis Andegauensem.

§.V. S. LIBORIVS *calculo laborantium*
Patronus.

28. **Q**Vâ religione atque alacritate populorum
inuectus Paderbornam Liborius est,
eadem deinceps palàm ac priuatim honoratus, voca-
tusq; in vota. Neque spem deuota sibi gentis, accola-
rumq; pietatem destituit, quin Numini ea sibiq;
probari frequentibus miraculis testaretur. Eidem
facit Auctor antiquus, qui Vitæ illius lib. 1. c. 5.
num. 18. cùm multa Cenomanis ad eius sepul-
chrum edita dici prodigia retulisset, ista adijcit:
Quod nos facilè credimus, ex his quæ oculis
nostris videre meruimus, postquam ad nos
translatum est corpus. At lib. 2. c. 9. n. 40. Cum
tali honore, inquit, sacratissimum corpus in
Ecclesiam delatum; & in loco in quo hacten-
us requiescit, collocatum est. Vbi quantis
postmodùm miraculis effulserit, quanta sani-
tatum dona præstiterit, alibi dicenda refer-
uamus.

*Miracula
Paderbornæ
facta,*

29. An ea alio deinde libello sit complexus, aliùsve
post ipsum, nobis haud constat. Sed cùm ciuitas Pa-